

1 Kultúra a samospráva

Na komunálnej úrovni je obec zodpovedná za zabezpečenie funkcií kultúry; za plnenie vzdelávacích a oddychových potrieb obyvateľov. Obec je garantom podmienok pre rozvoj a prezentáciu miestnej kultúry, vytvára priestor pre kvalitný kultúrny život obyvateľov aj tým, že im ponúkne vhodné podmienky a široký výber kultúrno – spoločenských podujatí. Pre zmapovanie plnenia týchto funkcií samosprávou slúži Informatívna správa o aktivitách v oblasti kultúry, ktorá poskytuje údaje o kultúrno – spoločenskom dianí v meste za uplynulý rok.

2 Subjekty v oblasti kultúry v Bánovciach nad Bebravou

V Bánovciach nad Bebravou sú kultúrne aktivity zabezpečené množstvom organizácií pôsobiacich na pôde mesta. Mesto samotné tieto aktivity zabezpečuje najmä prostredníctvom Mestského kultúrneho strediska. Mestské kultúrne stredisko je podľa Zákona č. 61/2000 o osvetovej činnosti Z. z. osvetovým zariadením so všeobecným zameraním. Je to kultúrna inštitúcia s regionálnou pôsobnosťou, ktorej zriaďovateľom a jediným vlastníkom je mesto Bánovce nad Bebravou. Inštitúcia bola založená v roku 1994. Vykonáva činnosti stanovené v Zakladateľskej listine, ktoré majú funkciu najmä kultúrno - výchovnú, vzdelávaciu a informačno – dokumentačnú, čím buduje kultúrne povedomie a vychováva ku kultúre všetky vekové kategórie.

Kultúrny život v meste dotvára svojou činnosťou aj Bánovské kultúrne centrum (Knihnica L. Štúra). Je príspevkovou organizáciou mesta Bánovce nad Bebravou a bola založená 1. mája 2011 zriaďovacou listinou schválenou uznesením MsZ č. 60/2011. Táto organizácia je kultúrnym, výchovným a osvetovým zariadením so všeobecným zameraním. Zabezpečuje činnosť mestskej knižnice. Hlavné činnosti Bánovského kultúrneho centra sú vymedzené v Zákone č. 183/2000 Z. z. o knižniciach. Knižnica získava, spracováva a uchováva univerzálny knižný fond, poskytuje komplexné knižničné, informačné a bibliografické služby, vrátane miestnych a regionálnych informácií.

Mesto ďalej zabezpečuje aktivity v oblasti kultúry v štyroch mestských častiach a to najmä prostredníctvom občianskych výborov a miestnych spolkov. Medzi organizácie a združenia, ktoré mesto rôznym spôsobom podporuje a ktoré sa svojou činnosťou dotýkajú oblasti kultúry sú Mládežnícke centrum ŠHOK, Združenie obcí Bánovecko, cirkvi, miestna organizácia Matice slovenskej, miestna organizácia Slovenského červeného kríža, dobrovoľné hasičské zbory, kluby dôchodcov, Jednota dôchodcov Slovenska, miestne organizácie Slovenského zväzu zdravotne postihnutých, Klub slovenských turistov, miestny odbor Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov a Zbor pre občianske záležitosti pôsobiaci pod Mestským úradom. V rámci školstva sú to všetky školy a materské školy na území mesta, ale najmä Základná umelecká škola Dezidera Kardoša a Centrum voľného času. V súkromnej sfére sa na pôde mesta v oblasti kultúry realizuje súkromná spoločnosť prevádzkujúca Dom kultúry, súkromná základná umelecká škola, materské centrum, chránená dielňa a ďalšie občianske združenia a neziskové organizácie.

3 Kultúrne podujatia v roku 2017 zabezpečované mestom

V priebehu roka 2017 boli realizované rôzne druhy podujatí pre rôzne kategórie verejnosti.

3.1 Kultúrne podujatia podporované mestom v rámci rozpočtu

- slávnostná akadémia ku Dňu učiteľov
- vyhlásenie najlepších športovcov Bánoviec nad Bebravou
- výročie oslobodenia mesta
- oslavy Sviatku práce
- oslavy Dňa matiek
- MňamFest
- Silvester a výročie vzniku Slovenskej republiky
- plesy dôchodcov
- ples Združenia obcí Bánovecko
- Tu žijem! festival živej kultúry
- mestské a okresné oslavy SNP
- kultúrne leto
- Mikuláš
- Divadelný festival Kračúň
- slávnostné zapalovanie adventných sviec
- novoročný koncert

3.2 Kultúrne podujatia organizované a spoluorganizované Mestským kultúrnym strediskom

- výstavy
  - Momenty II. – autorská výstava členov Fotoklubu Rokoš
  - Misia v kontextoch a súvislostiach - výstava sakrálnych kultúrnych pamiatok v TSK
  - Spomienka – autorská výstava Viktora Motusa
  - Malý záchraník – výstava organizovaná OÚ BN
- premietania filmov v rámci Filmového klubu Kassandra
- Piatky pre deti – pravidelné predstavenia pre deti v spolupráci s MC Anjelikovo
- jarmoky
- vianočné trhy
- predajné (blšie) trhy
- ples Združenia obcí Bánovecko
- ples športovcov
- koncert Kollárovci (2x)
- koncert Progres
- koncert Kysucký prameň
- predstavenie Temné Kecy (2x)
- predstavenie Fíha Tralala
- predstavenie Smejko a Tanculienka
- predstavenie Autokolektív Zdeněk Izer
- predstavenie Neskoro večer - talkshow Petra Marcina
- prednáška Marek Slobodník: Afrika na pionieri
- podujatia Obývačka pod platanom
- podujatia Šhokom – svetom

- bánovský študentský majáles
- darovanie krvi
- cestovateľský festival Hory – Cesty – Ľudia
- Detský folklórny festival Slatina nad Bebravou
- Zraz auto – moto veteránov
- Celestial Help Fest – benefičný koncert rockových a metalových kapiel
- stretnutie Bánovčanov
- cyklokros – súťažné kolo v rámci slovenského pohára
- preteky v cestnej cyklistike – slovenský pohár slovenskej cyklistiky
- Bánovský šúl'anec – súťaž v spoločenskej hre šúl'aná

Okrem organizovania kultúrnych podujatí Mestské kultúrne stredisko v roku 2017 poskytlo priestory pre činnosť spoločenských organizácií i podnikateľských subjektov za účelom organizácie schôdzí, kultúrnych a spoločenských podujatí. Spolupodieľalo sa na realizácii organizovaných kultúrnych podujatí mesta (Oslavy výročia mesta, Mesto v pohybe), podujatí pre školy a tiež umožnilo činnosť záujmovým skupinám – zumba, trampolíny, tanečné skupiny, šúl'aná. MsKS zabezpečuje aj činnosť Fotoklubu Rokoš.

3.3 Kultúrne podujatia organizované a spoluorganizované Bánovským kultúrnym centrom (Knižnica L. Štúra)

- Svet malého škôlkara – výstava výtvarných prác
- Vansovej Lomnička – okresné kolo v prednese prózy v spolupráci s Úniou žien Slovenska
- Stal sa zo mňa čitateľ – slávnostný zápis prvákov základných škôl do knižnice
- Deň otvorených dverí v knižnici
- Týždeň slovenských knižníc – celoslovenský týždeň aktivít, kvízov a súťaží
- Noc s Andersenom – celoslovenské podujatie
- Štúrov a Dubčekov rétorický Uhrovec – spoluorganizácia podujatia
- Pod' budem ti čítať! Celé Slovensko číta deťom – celoslovenské podujatie na podporu čítania deťom
- Týždeň slušného správania – podujatie na podporu vhodného spoločenského správania, v spolupráci s Centrom psychologicko – pedagogického poradenstva a prevencie
- Čítame s Osmijankom – pridaj sa aj Ty - celoslovenská vedomostná súťaž pre deti základných škôl
- Prázdninové kreslenie - výtvarná súťaž
- Obývačka pod platanom – podujatie na podporu čítania so zaujímavými hosťami pre širokú verejnosť, v spolupráci s MsKS a FK Kassandra
- Maľované námestie - výtvarnej súťaže v kreslení kriedami na dlažbu námestia, 5. ročník
- MňamFest – vzdelávacie aktivity pre deti
- posedenie seniorov v knižnici
- kvízy s rôznou tematikou pre žiakov škôl, detí z materských škôl a verejnosť
- výstavy výtvarných prác detí z bánovských škôl
- besedy s protidrogovou tematikou zamerané na prevenciu pre deti a mládež
- podujatia pre klientov DSS Archa
- literárne medailóny k významným výročiam osobnosti literárneho života
- informatívne hodiny pre MŠ, ZŠ, SŠ a Špeciálnu školu

- beseda s Luciou Súkeníkovou
- kultúrno - výchovné podujatia pre žiakov Základnej školy internátnej s narušenou komunikačnou schopnosťou Brezolupy, MŠ Rybany, ZŠ Zlatníky, ZŠ Uhrovec

3.4 Kultúrne podujatia v mestských častiach

Mestské časti počas roka organizujú širokú škálu podujatí pre verejnosť, v roku 2017 to boli tieto:

Dolné Ozorovce

- tradičná zabíjačka s pochovávaním basy, sprievodom masiek a fašiangovou zábavou
- hasičské súťaže o Putovný pohár primátora mesta, hry Plameň a Memoriál Viliama Peťovského
- podujatia k MDŽ, Dňu matiek, MDD, stávanie mája
- hodová zábava
- Deň SZPP
- posedenie s jubilantmi v rámci Mesiaca úcty k starším
- Mikulášske posedenie, vianočné posedenie a Silvester a víťanie Nového roka
- zapalovanie sviec na adventnom venci v areáli DK
- prednášky, zájazdy a výstavy Klubu dôchodcov
- aktivity Spevokolu pri Klube dôchodcov

Malé Chlievany

- podujatia k MDŽ, Dňu matiek, stávanie mája
- podujatie regionálneho významu Gulášfest – 6. ročník
- posedenie s jubilantmi v rámci Mesiaca úcty k starším
- stretnutie s Mikulášom
- fašiangové posedenie pri hudbe s maskami, podujatie k Veľkej noci (organizátor Klub dôchodcov)
- posedenie pri jedličke
- tvorivé, vzdelávacie a športové aktivity Klubu dôchodcov
  - tvorivé aktivity na precvičenie jemnej motoriky
  - k sviatku jari - príprava a ukážka veľkonočného pečiva, výzdoba stola a maľovanie vajíčok
  - športové hry na ihrisku
  - beseda Zdravý životný štýl pre seniorov
  - poznávací zájazd do Kittsee a vianočnej Bratislavy

Horné Ozorovce

- privítanie Nového roka, ohňostroj v areáli KD
- podujatia k MDŽ, ku Dňu matiek
- lampiónový sprievod časťou mesta v predvečer 1. mája spojený so stávaním mája
- kultúrno-spoločenské posedenie k Mesiacu úcty k starším, posedenie s jubilantmi
- posedenie pod jedličkou

Biskupice

- fašiangová zabíjačka
- stávanie mája
- podujatie ku Dňu matiek

- kultúrno-športové podujatie k MDD
- poznávací zájazd do Krakova
- športovo-spoločenské podujatie Biskupická jedenástka – 18. ročník
- kultúrne podujatie – rozlúčka s letom
- kultúrny program k Mesiacu úcty k starším
- Mikuláš, posedenie pod jedličkou, Silvester a víťanie Nového roka

Kultúrne aktivity majú tiež miestne spolky seniorov a miestne dobrovoľné hasičské zbory.

3.5 Kultúrne podujatia organizované školami a školskými zariadeniami

Nemalú rolu v oblasti kultúrnych a spoločenských aktivít zohrávajú i školy a školské zariadenia. V roku 2017 napr. organizovala Základná umelecká škola D. Kardoša v spolupráci s rímskokatolíckou farnosťou Novoročný koncert v Kostole Najsvätejšej Trojice, podieľala sa na ceremonii oceňovania osobností mesta a slávnostnom koncerte v rámci výročia mesta, organizovala Mikulášsky koncert v Kostole sv. Mikuláša a Predvianočný bazár. Spolupodieľala sa na organizácii festivalu Tu žijem!, Zrazu auto – moto veteránov, mestského podujatia ku Dňu matiek a festivalu Kračúň.

Centrum voľného času pravidelne organizuje literárnu súťaž Jesenský, podujatie pri príležitosti Medzinárodného dňa detí, Otváranie prázdninovej brány, Halloweensku diskotéku, Domino deň, spolu so ZUŠ Dezidera Kardoša organizuje Ateliér tradičného a umeleckého remesla. V roku 2017 CVČ organizovalo vystúpenia Detského folklórneho súboru Drienovčiek, mažoretiek a tanečného súboru a tiež sa spolupodieľalo na organizácii festivalu Tu žijem!

Materská škola na ulici Hollého už tradične organizovala súťažnú prehliadku detskej tvorivosti Bábkulienska. Základné, stredné a materské školy organizujú pravidelne v priebehu roka množstvo kultúrno – spoločenských aktivít najmä pre deti a rodičov, žiakov a študentov ako napríklad vianočné podujatia, koncerty, zájazdy a pod.

3.6 Kultúrne podujatia organizované občianskymi združeniami a ďalšími organizáciami

Nielen organizácie samosprávy ponúkajú možnosť kultúrneho a spoločenského vyžitia v meste, ponuku rozširujú aj občianske združenia a spolky.

Aktívnym združením v oblasti kultúrno – spoločenského života je Športovo-herný outdoorový klub na sídlisku Dubnička, ktorý sa podpísal pod organizáciu podujatia Hodina Zeme, festivalu Expedičná kamera, cestovateľských prednášok Šhokom Svetom, podieľal sa na organizácii festivalu Tu žijem! a Bánovský študentský majáles. V rámci svojej činnosti pravidelne pripravuje prevažne akcie športového charakteru, napr. bežecké, skateboardové, volejbalové a iné športové súťaže nielen pre deti a mládež.

Klub slovenských turistov v tomto roku opäť zorganizoval cestovateľský festival Hory-cesty-ľudia.

Aktívnymi účastníkmi kultúrneho života sú aj miestne kluby Slovenského zväzu zdravotne postihnutých a Jednoty dôchodcov, ktoré organizujú fašiangové zábavy, Deň SZPP, oslavy pri príležitosti Medzinárodného dňa žien, Dňa matiek a iné.

Zo súkromnej sféry sa na kultúrnom dianí podieľa organizácia prevádzkujúca Dom kultúry, ktorá pravidelne organizuje najmä divadelné predstavenia, koncerty a iné. Svoju činnosť vyvíja aj ochotnícky divadelný súbor BáPoDi. V roku 2017 zorganizovali miestne združenia a spolky už tradičné spoločensko – kultúrne a kultúrno – športové podujatia ako Zraz auto-moto veteránov, Železný hasič, Bánovský silák či plesy. Folklorný súbor Bebran uviedol galaprogram Ľudia od Bebre pri príležitosti 5. výročia činnosti.

4 Propagácia a informovanosť verejnosti o kultúrno – spoločenských podujatiach

Ponuka kultúrnych podujatí v roku 2017 bola rôznorodá. Snahou kompetentných subjektov v oblasti kultúry je zostavovať ju tak, aby oslovila široké škály publika. Ide o veľmi podrobnú a cieľavedomú prácu, tvorenú s dostatočným predstihom a dôkladným naplánovaním s ohľadom na záujmy verejnosti a charakter konkrétnej organizácie. V oblasti propagácie sú okrem vlastnej iniciatívy organizátorov podujatia propagované aj prostredníctvom Bánovských novín, plagátov, regionálnej televízie, rádia, mestského rozhlasu a najčastejšie prostredníctvom internetu (o. i. webové sídlo mesta, Mestského kultúrneho strediska, webový portál Nič sa tu nedeje a sociálne siete). O uskutočnených podujatiach sú obyvatelia mesta informovaní najmä prostredníctvom regionálnych novín a televízie, ale aj internetu, ktorý poskytuje takmer neobmedzený priestor napr. na zverejnenie dokumentačného fotografického materiálu.